

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогіки та психології
Кафедра психології та соціальних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи О. А. Кузнецова
10 вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

Ступінь магістра

Для всіх спеціальностей

2021-2022 навчальний рік

Розробник: Ярошенко Віра Миколаївна, к.політ.н., доцент каф психології та соціальних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальних наук

Протокол №1 від 30.08.2021р.

В.о.завідувача кафедри (Шевченко В.В.)

30.08.2021р.

АНОТАЦІЯ

Програма вивчення варіативної навчальної дисципліни «Політологія» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки магістрів всіх спеціальностей. Визначена актуальність та доцільність навчального курсу. Політологія - це науковий орієнтир, за допомогою якого моделюється, прогнозується і організовується політичне життя держави і суспільства. Навчальна дисципліна «Політологія» зайняла чільне місце в системі підготовки висококваліфікованих спеціалістів для всіх сфер суспільного життя. Вона дає можливість студентам отримати уявлення про політику як важливу підсистему суспільства, яка є автономною, але не ізольованою від інших підсистем суспільства: економічної, соціальної та духовної.

Метою вивчення курсу «Політологія» є надання студентам знань і умінь моделювати, прогнозувати і організовувати політичне життя держави і суспільства. Зокрема, орієнтуватися в основних світових і вітчизняних політологічних школах і напрямках, навчання вирізняти теоретичні, духовні, прикладні, інструментальні компоненти політичного життя, формування уявлень про політичні явища та процеси у світі, геополітику, геополітичний статус України, особливо в сучасних умовах загрози національній безпеці, формування у студентства патріотизму, навичок політичного аналізу, вміння застосовувати політичні знання для відстоювання своїх прав і свобод, у своїй професійній, громадській та політичній діяльності, сприяючи демократичним процесам.

Вся програма логічно структурована. Вказана мета та завдання навчальної дисципліни. У програмі зазначені програмні результати навчання та наводиться перелік загальнопредметних і фахових компетентностей. Вказаний перелік літературних джерел.

Ключові слова : Влада, громадянство, громадянське суспільство, демократія, держава, глобальна політика, соціальна політика, місцеве самоврядування, територіальна громада.

SUMMARY

The program of study of a variable educational discipline "Political Science" is made according to the educational and scientific program of preparation of masters of all specialties. The relevance and expediency of the training course are determined. Political science is a scientific reference point by means of which the political life of the state and society is modeled, forecasted and organized. The discipline "Political Science" has taken a prominent place in the system of training highly qualified specialists for all spheres of public life. It enables students to gain an understanding of politics as an important subsystem of society, which is autonomous, but not isolated from other subsystems of society: economic, social and spiritual. The purpose of the course "Political Science" is to provide students with knowledge and skills to navigate in major world and domestic political science schools and areas, learning to distinguish theoretical, spiritual, applied, instrumental components of political life, forming ideas about political phenomena and processes in the world, geopolitics, geopolitical status Ukraine, especially in modern conditions of threat to national security, the formation of patriotism in students, skills of political analysis, the ability to apply political knowledge to defend their rights and freedoms in their professional, social and political activities, promoting democratic processes. The whole program is logically structured. The purpose and tasks of the discipline are indicated. The program indicates the program learning outcomes and provides a list of general subject and professional competencies. The list of literary sources is specified.

Key words: Power, citizenship, civil society, democracy, state, global policy, social policy, local self-government, territorial community.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 5	Для всіх спеціальностей	Варіативна	
Аудиторних занять - 26		Рік підготовки:	
		1-й	2021
Загальна кількість годин 150		Семестр	
		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи аспіранта-12 http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь Магістр	Лекції	
		10	
		Практичні, семінарські	
		16	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		124	
		Вид контролю: залік	

Мова викладання – українська

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі moodle.mdu.edu.ua/my/

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 150 год.: 50 год. 33%. аудиторні заняття, 67 % самостійна робота

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1. Мета: надання студентам знань і умінь моделювати, прогнозувати і організувати політичне життя держави і суспільства. Зокрема, орієнтуватися в основних світових і вітчизняних політологічних школах і напрямках, навчання вирізняти теоретичні, духовні, прикладні, інструментальні компоненти політичного життя, формування уявлень про політичні явища та процеси у світі, геополітику, геополітичний статус України, особливо в сучасних умовах загрози національній безпеці, формування у студентства патріотизму, навичок політичного аналізу, вміння застосовувати політичні знання для відстоювання своїх прав і свобод, у своїй професійній, громадській та політичній діяльності, сприяючи демократичним процесам.

1. 2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- сприяти орієнтації студентів в основних наукових світових політичних школах, концепціях і напрямках, знати і вміти давати характеристику українським політичним вченням;
- формувати уявлення студентів про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, про суб'єкт і об'єкт політики;
- сприяти знанням студентів про сутність і значення політичних систем і режимів у житті держави та суспільства;
- сприяти знанням студентів прав людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів, функціонування держави та громадянського суспільства та ролі в цьому громадянськості.
- формувати вміння студентів прогнозувати наслідки процесів, що відбуваються у політичній сфері: глобалізації, політичних конфліктів тощо;
- сприяти навичкам студентів визначати актуальні проблеми розвитку політичної сфери суспільства на сучасному етапі;
- сприяти вмінню студентів тлумачити причинно-наслідкові зв'язки в політиці, визначати роль суб'єктивних факторів;
- формувати вміння студентів визначати теоретичні, духовні, прикладні та інструментальні компоненти політичного знання, усвідомлювати їхню роль і функції у підготовці політичних рішень, забезпеченні особистого внеску до суспільно-політичного життя;
- формувати уявлення студентів про процеси міжнародного політичного життя, геополітичну обстановку, місце, роль і статус України в сучасному політичному світі.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.

ПРН-2. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ПРН-3. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Кредит I. Теоретико-методологічні засади політології та історія політичної думки

Лекція 1. Політика та політологія: основні категорії та засади вивчення (2 год.)

1. Політика як суспільне явище.
2. Становлення політології як наукової та навчальної дисципліни.
3. Категорії та функції політології.
4. Зв'язок політології з іншими науками.

Лекція 2. Основні етапи розвитку світової політичної думки (2 год.)

1. Політична думка Стародавнього світу.
2. Політична думка Середніх віків та епохи Відродження.
3. Політичні концепції Нового часу.
4. Розвиток політичної думки в Україні.
5. Політична думка ХХ століття.

Лекція 3. Виникнення та розвиток основних політичних доктрин (2 год.)

1. Лібералізм та консерватизм.
2. Соціалізм. Соціальна демократія.
3. Тоталітаризм. Фашизм. Комунізм.
4. Анархізм.

Кредит II-III. Політичне функціонування суспільства, його основні характеристики

Лекція 4. Політичні режими та політичні системи суспільства (2 год.)

1. Політична система суспільства: поняття та типологія. Взаємодія правової і політичної систем.
2. Політичний режим як спосіб функціонування влади. Типологія політичних режимів.
3. Демократія як тип політичної системи та режиму. Світовий досвід.
4. Авторитарно-диктаторські політичні системи і політичні режими світу.
5. Політична система і політичний режим України.

Лекція 5. Політичні інститути та процеси (2 год.)

1. Політичний процес: загальні характеристики.
2. Політичні інститути суспільства. Роль політико-правового забезпечення функціонування.
3. Держава як провідний політичний інститут.
4. Політичні партії, рухи, групи інтересів.

Кредит I. Теоретико-методологічні засади політології та історія політичної думки										
1.	Тема: Політика та політологія: основні категорії та засади вивчення	4		2	-	-	-	10	I	Контроль а робота
2.	Тема: Основні етапи розвитку світової політичної думки	2		2	-	-	-	20	I	
3.	Тема: Виникнення та розвиток основних політичних доктрин	2		2	-	-	-	4	I	
Кредит II-III. Політичне функціонування суспільства, його основні характеристики.										
4.	Тема: Політичні інститути та процеси	4	2	2	-	-	-	10	II	Написання самостійної роботи;
5.	Тема: Політичні режими та політичні системи суспільства	4		2	-	-	-	10	II	
6.	Тема: Людина і політика: орієнтири взаємодії	4	2	2	-	-	-	10	III	
7.	Кредит ІУ. Демократичний процес	4		2	-	-	-	10	IV	
8.	Тема: Політичний маркетинг і політичний менеджмент	4	2	2	-	-	-	10	IV	
	Тема: Політична етика як регулятор політичних відносин		2							
9.	Кредит У. Сучасні глобалізаційні процеси	2	2	2	-	-	-	10	V	Написання творчого завдання
	Тема: Світова політика та міжнародні відносини. Сучасні глобалізаційні процеси									
	Підсумковий контроль	15 0	1 0	16				0 124		1(залік)
ВСЬОГО		15 0	1 0	16				0 124		1

5. Семінарські заняття

Тема 1. Політика та політологія: основні категорії та засади вивчення (2 год.)

План

1. Політика як суспільне явище
2. Становлення політології як наукової та навчальної дисципліни.
3. Категорії та функції політології.
4. Зв'язок політології з іншими науками.

Література:

1. Вебер М. Политика как призвание и профессия. Избр. произв. – М., 1990.
2. Коваленко А. Українська політологія: проблеми та труднощі періоду становлення // Сучасність. – 1994. – № 1.
3. Кухта Б.Л. З історії політичної думки. – К., 1996.
4. Лазоренко С.В., Лазоренко О.О. Теорія політології. – К., 1996. – С. 8-24.
5. Основи політології: Навч. посіб. / Кер. авт. кол. Ф.М. Кирилук. – К., 1995. – С. 5-13, 14-20.

Тема 2. Історія політичної думки. (2 год.)

1. Роль і місце політичної думки у регулюванні політичних відносин у політичній системі суспільства.
2. Історія політичної зарубіжної думки.
3. Розвиток політичної думки в Україні.

Література :

1. Кант, И. Трактати про вічний світ / И. Кант. - М., 1963. Шарп Д. Ненасильственная борьба: лучшее средство решения острых политических и этических конфликтов? // Этическая мысль. Научно-публицистические чтения. - М., 1991. - 360 с.
2. Мере Ж. Принцип суверенітету. Історія та
3. Дубко, Е.Л. Політична етика : підручник для вузів / Е.Л. Дубко. - М., 2005.
4. Політологія : енциклопедичний словник. - М., 1993.
5. Баллестрем, К. Влада й мораль (основна проблема політичної етики) / К. Баллестрем // Філософські науки. - 1991. - №8.
6. Гаджиев, К.С. Етика й політика / К.С. Каджиев // МЭ й МО. - 1992. - №3.
7. Бакштановский, В.И. Прикладна етика: досвід університетського словника / В.И. Бакштановский, Ю.В. Согомонов. - Тюмень, 2001.
8. Бакштановский В.И. Політична етика: дух суперництва й співробітництва / В.И. Бакштановский, Ю.В. Согомонов // Філософські науки. - 1991. - №12.
9. Капустін, Б.Г. Етика політики в умовах загинання суспільства / Б.Г. Капустін // Етика успіху. - Тюмень : Москва, 1994. - Вып. 2.
10. Панарин, А.С. Політологія : підручник / А.С. Панарин. - М., 2003.
11. Сутор Б. Політична етика / Б. Сутор // Поліс. - 1993. - №1.
12. Введення в політологію : словник- довідник / під ред. В.П. Пугачова. - М., 1996.
13. основи нової влади. / Перекл. з французької Л. Кононовича. – Львів: Кальварія, 2003. – 216 с.
14. Гордієнко М. Етико-моральні імперативи політичного процесу // www.politik.org.ua/.../magecontent.php3?...
15. Михальченко М.І. Взаємодія влади і опозиції як політологічна проблема // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. - К., 2002. - С. 30.

Тема 3. Політичні режими та політичні системи суспільства (2 год.)

План

1. Політична система суспільства: поняття та типологія
2. Поняття та типологія політичних режимів.
3. Демократія як тип політичної системи та режиму. Світовий досвід.
4. Авторитарно-диктаторські політичні системи і політичні режими світу.
5. Політична система і політичний режим України

Література:

1. Андерсон Р.Д. Тоталитаризм: концепция или идеология? // Полис.-1999.-№3.
2. Арндт Х. Вирус тоталитаризма // Новое время.-1991.-№1.
3. Арон Р. Демократия и тоталитаризм. – М.,1993.
4. Баран В. Теорія тоталітаризму: генеза і сутність// Сучасність.-1996.-№9.
5. Дербишайр Д.Д., Дербишайр Я. Политические системы мира: в 2-х т. М.: Рипол Классик, 2004.
6. Коломыйцев В.Ф. Демократический режим // Социально-гуманитарные знания.-2000.-№2.
7. Курскова Г.Ю. Тоталитаризм на перекрестке мнений // Социально-гуманитарные знания.-1999.-№1.
8. Лебедева Э. Авторитаризм в Африке: типология, эволюция, перспектива // МЭ и МО. – 1990.-№4.
9. Левяш И.Я. «Блеск и нищета» демократии //ВМУ.-Сер.12.-Политические науки.-2002.-№4.
10. Лейпхарт А. Демократия в многосоставных обществах – М.,1997.
11. Мирский Г. Ушел ли тоталитаризм вместе с двадцатым веком // МЭ и МО.-2002.-№1.
12. Цыганков А.П. Современные политические режимы: структура, типология, динамика. – М.,1995.

Тема 4. Політичні інститути та процеси (2 год.)

План

5. Політичний процес: загальні характеристики.
6. Політичні інститути суспільства. Роль політико-правового забезпечення функціонування.
7. Держава як провідний політичний інститут.
8. Політичні партії, рухи, групи інтересів

Література:

1. Каменская Г.В., Радионов А.Н. Политические системы современности: Учеб. пособие. – М., 1994.
2. Основы политологии: Навч. посібник / Кер. авт. кол. Ф.М. Кирилук. – К., 1995. – С. 25-40.
3. Политология у запитаннях і відповідях: Навч. посіб. / За заг. ред. К.М. Лемківського. – К., 2003. – С. 15-17.
4. Политология. Підручник / За заг. ред. проф. Кремень В.Г., проф. Горлача М.І. – Харків, 2001. – С. 27-37.
5. Политология (теорія та історія політичної науки) / Шляхтун П.П. К.: Либідь, 2002.- 576 с.
6. Рябов С.Г. Политологічна теорія держави. – К., 1996.
7. Рябов С.Г., Томенко В.М. Основы теории политики. – К., 1996. – Розд. I, II.
8. Швидак О.М. Политология. Практикум: Навч. посібник. – К., 2001. – С. 8-23.

Тема 5. Людина та політика: орієнтири взаємодії (2 год.)

6. Політична свідомість: зміст, структура, типологія.
7. Політична ідеологія: поняття та різновиди.
8. Політична культура як соціальний феномен.

9. Політична поведінка та політична діяльність. Політичне лідерство. Політична еліта.
10. Політична соціалізація. Громадянськість як партнерська роль громадянина і держави.

Література:

1. Алмонд Г., Верба С. Гражданская культура и стабильность демократии // Полис. – 1992. - № 4.
2. Андреев С.С. Политическое сознание и политическое поведение // Социально-политический журнал. – 1992. - № 8.
3. Баталов Э.Л. Политическая культура современного американского общества. – М., 1990.
4. Бебик В.М., Головатий М.Ф., Ребкало В.А. Політична культура сучасної молоді. – К., 1996.
5. Гаджиев К.С. Введение в политическую науку. – М., 2000.
6. Гелей С., Рутар С. Основы политологии. К. 1999.
7. Головаха Е. Особливості політичної свідомості // Політологічні читання. – 1992. – № 1.
8. Кремень В. Становлення і розвиток політичної культури українського суспільства. // Вісник УАДУ. – 1998. - №2.
9. Лясота А. Політичні традиції: еволюція інтерпретації у контексті функціонування політичної системи // Політика і час. – 2003. – № 5.
10. Макеєв С., Надточій А. Політична соціалізація в пострадянській Україні // Політична думка. – 1997. - № 1.
11. Пугачёв В., Соловьёв А. Введение в политологию. – М., 1999.
12. Швидак О.М. Політологія. Практикум: Навч. посібник. – К., 2001. – С. 148-163.
13. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник – К: Либідь, 2002. – С. 477-501.

Тема 6. Політичний маркетинг і політичний менеджмент (2 год.)

5. Вибори як демократичний інститут. Псефологія.
6. Політичний маркетинг: головні характеристики та особливості.
7. Політичний менеджмент політико- правове забезпечення.
8. Особливості політичного ринку України.

Література

1. Амелин В. Н., Устименко С. В. Технология избирательной кампании. – М.: Союз, 1993.
2. Бебик В. М. Воля виборців і виборча інженерія // Політика і час. – 1993. – № 7. – С. 50 – 52.
3. Бебик В. М. Як стати популярним, перемогти на виборах і утриматись на політичному Олімпі (Соціопсихологія і технологія політичної боротьби). – К., 1993. – 128 с.
4. Біденко С. В. Інтернет у виборчих технологіях: час цивілізувати практику // Наукові записки. Збірник. – Серія „Політологія і етнологія”. – Випуск 11. – К.: ІПІЕНД, 2000. – С. 323 – 329.
5. Варій М. Психологія та виборчі технології: Навчально-методичний посібник. – Л.: СПОЛІОМ, 2002. – 230 с.
6. Вешняков А. Международные избирательные стандарты // Международная жизнь. - 2001. - № 3.
7. Виборчі технології у дзеркалі математики. / Ред. В. П. Михайленко. – К.: Ін-т відкритої політики, 1999.

8. Власенко О. Політика „за склом”, або Тасмниці виборчих технологій: Наук. Вид. – К.: Вид-во „Знання України”, 2003. – 96 с.

Тема 7. Політична етика як регулятор політичних відносин. (2 год.)

1. Роль і місце політичної етики у регулюванні політичних відносин у політичній системі суспільства. Актуальність етизації політики.
2. Причини виникнення та шляхи розв’язання політичних криз та конфліктів між суб’єктами політики.
3. Особливості етичного виміру політичної поведінки між суб’єктами політичного процесу з приводу боротьби, утримання та організації влади.

Література :

16. Кант, И. Трактати про вічний світ / И. Кант. - М., 1963.
17. Дубко, Е.Л. Політична етика : підручник для вузів / Е.Л. Дубко. - М., 2005.
18. Політологія : енциклопедичний словник. - М., 1993.
19. Баллестрем, К. Влада й мораль (основна проблема політичної етики) / К. Баллестрем // Філософські науки. - 1991. - №8.
20. Гаджиев, К.С. Етика й політика / К.С. Каджиев // МЭ й МО. - 1992. - №3.
21. Бакштановский, В.И. Прикладна етика: досвід університетського словника / В.И. Бакштановский, Ю.В. Согомонов. - Тюмень, 2001.
22. Бакштановский В.И. Політична етика: дух суперництва й співробітництва / В.И. Бакштановский, Ю.В. Согомонов // Філософські науки. - 1991. - №12.
23. Капустін, Б.Г. Етика політики в умовах загнивання суспільства / Б.Г. Капустін // Етика успіху. - Тюмень ; Москва, 1994. - Вып. 2.
24. Панарин, А.С. Політологія : підручник / А.С. Панарин. - М., 2003.
25. Сутор Б. Політична етика / Б. Сутор // Поліс. - 1993. - №1.
26. Введення в політологію : словник- довідник / під ред. В.П. Пугачова. - М., 1996.
27. Шарп Д. Ненасильственна боротьба: лучшее средство решения острых политических и этических конфликтов? // Этическая мысль. Научно-публицистические чтения. - М., 1991. – 360 с.
28. Мере Ж. Принцип суверенітету. Історія та основи нової влади. / Перекл. з французької Л. Кононовича. – Львів: Кальварія, 2003. – 216 с.
29. Гордієнко М. Етико-моральні імперативи політичного процесу // www.politik.org.ua/.../magecontent.php3?..
30. Михальченко М.І. Взаємодія влади і опозиції як політологічна проблема // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. - К., 2002. - С. 30.

Тема 8 Світова політика та міжнародні відносини.

1. Сучасні глобалізаційні процеси
2. Роль і місце України в сучасному глобалізаційному процесі.

Література :

31. Кант, И. Трактати про вічний світ / И. Кант. - М., 1963.
32. Дубко, Е.Л. Політична етика : підручник для вузів / Е.Л. Дубко. - М., 2005.
33. Політологія : енциклопедичний словник. - М., 1993.
34. Баллестрем, К. Влада й мораль (основна проблема політичної етики) / К. Баллестрем // Філософські науки. - 1991. - №8.
35. Гаджиев, К.С. Етика й політика / К.С. Каджиев // МЭ й МО. - 1992. - №3.
36. Бакштановский, В.И. Прикладна етика: досвід університетського словника / В.И. Бакштановский, Ю.В. Согомонов. - Тюмень, 2001.
37. Бакштановский В.И. Політична етика: дух суперництва й співробітництва / В.И. Бакштановский, Ю.В. Согомонов // Філософські науки. - 1991. - №12.

38. Капустін, Б.Г. Етика політики в умовах загнивання суспільства / Б.Г. Капустін // Етика успіху. - Тюмень ; Москва. 1994. - Вып. 2.
39. Панарин, А.С. Політологія : підручник / А.С. Панарин. - М., 2003.
40. Сутор Б. Політична етика / Б. Сутор // Поліс. - 1993. - №1.
41. Введення в політологію : словник- довідник / під ред. В.П. Пугачова. - М., 1996.
42. Шарп Д. Ненасильствена боротьба: краще средство рішення острих політичних і етичних конфліктів? // Етична думка. Научно-публіцистическі читання. - М., 1991. - 360 с.
43. Мере Ж. Принцип суверенітету. Історія та основи нової влади. / Перекл. з французької Л. Кононовича. - Львів: Кальварія, 2003. - 216 с.
44. Гордієнко М. Етико-моральні імперативи політичного процесу // [www.politik.org.ua/.../magcontent.php3?...](http://www.politik.org.ua/.../magcontent.php3?)
45. Михальченко М.І. Взаємодія влади і опозиції як політологічна проблема // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. - К., 2002. - С. 30.

6. Самостійна робота

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни Політологія
назва дисципліни

кількість годин СРС згідно з навчальним планом 124

Види самостійної роботи	Трудо-місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1	2	3	4	5
Денна форма навчання				
I. Обов'язкові				
<i>Види робіт на семінарських заняттях</i>				
<i>Семінарські заняття</i>	12		опитування	20
<i>За виконання контрольних завдань</i>				
Контрольна робота	1		письмова	10
Презентація у PowerPoint	2		Презентація на семінарі	10
Самостійна робота на обрану тему	4	передостаннє заняття	письмова	10
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				

Разом балів за обов'язкові види СРС				50
II. Вибіркові				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Генеологічна історія родини	10		Презентація на семінарі	10
Разом балів за вибіркові види СРС				10
Всього балів за СРС у <u>1</u> семестрі				100

Перелік вимог для написання генеологічної історії своєї родини*

<i>Назва покоління</i>	<i>Анотація</i>	<i>Проблемні питання, які повинні бути висвітлені</i>
П.І.П представника родини	Короткі біографічні відомості (стать, вік, статус, професія) Особливості долі, характеру, владі	<ul style="list-style-type: none"> • особистість представника родини як учасника громадсько-політичного життя; • ставлення до подій історичного значення попередніх років; • проблема прикладу та порозуміння з членами родини як виховна роль наступників родини.

Вимоги до написання генеологічної історії своєї родини:

- 1) пишеться на не менш ніж три покоління родини за власним вибором студента;
- 2) оптимальний розмір роботи – 1,5 – 2 сторінки друкованого тексту (формат сторінки А-4. Шрифт – Times New Roman, кегль 12, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: справа, зліва, зверху, знизу – 20 мм) або у формі малюнку схеми генеологічного дерева;
- 3) у роботі непотрібно - необов'язково розміщувати фото (за бажанням і можливістю);
- 4) у роботі обов'язково повинні розкриватися проблемні питання, які вказані у таблиці (якщо така інформація є);
- 5) доцільніше відтворити генеологічну історію родини з близькими членами родини як співпраця, які мають більше інформації про попередні покоління;
- 6) презентація роботи не робиться студентом публічно, зараховується індивідуально і повертається для подальшого зберігання у родині.

ВАРІАНТИ для виконання *Практичного завдання № 2:*
написання самостійної роботи*

1. Відображення категорії «свобода» у творі «Втеча від свободи» Еріха Фромма.

1. Відображення категорії «свобода» у творі «Втеча від свободи» Еріха Фромма.
2. Розкриття конформізму Е.Фроммом як пояснення природи підданської політичної поведінки.
3. Шляхи формування активістської (партнерської) політичної поведінки особистості у творі Е.Фромма.
4. Власне ставлення до категорії «свобода» після аналізу твору.

*Вимоги до написання самостійної роботи: власний рукопис- конспект студента твору Еріха Фромма «Втеча від свободи» у зошиті.

Практичне завдання № 3: Складання презентації особи кандидата в PowerPoint. **Тематика роботи:**

1. Політика як сфера суспільного життя.
2. Вибори – інститут демократії.
3. Політика як мистецтво можливого.
4. Політичний лідер (особисто або на вибір) регіону України: психологічний портрет.
5. Регіональні проблеми міської громади: причини виникнення та шляхи розв'язання складання передвиборчої листівки.

Питання для самоконтролю

Контрольна робота

Контрольна робота складається із 3-х питань.

Загальна кількість балів, яку може отримати студент за написання контрольної роботи – 10.

I Варіант

1. Порівняльний аналіз політичних доктрин Стародавнього світу та Середньовіччя.
2. Лібералізм: характеристика основних постулатів.
3. Політика як наука та мистецтво (міні-есе).

II Варіант

1. Порівняльний аналіз політичних доктрин Відродження та Нового часу.
2. Консерватизм: характеристика основних постулатів.
3. Політика як наука та мистецтво(міні-есе).

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль

Перелік питань до заліку:

1. Становлення політології як наукової та навчальної дисципліни.
2. Категорії та функції політології.
3. Сутність політики як суспільного явища. Зв'язок політології з іншими науками.
4. Політична думка Стародавнього світу.
5. Політична думка Середніх віків та епохи Відродження.
6. Політичні концепції Нового часу.
7. Розвиток політичної думки в Україні.
8. Політична думка ХХ століття.
9. Основні положення лібералізму.
10. Основні положення консерватизму.
11. Основні положення соціалізму.
12. Основні положення тоталітаризму.
13. Основні положення фашизму.
14. Основні положення комунізму.
15. Основні положення анархізм.
16. Політичний процес: загальні характеристики.
17. Політичні інститути суспільства.
18. Держава як провідний політичний інститут.
19. Політичні партії, рухи, групи інтересів.
20. Інститути громадянського суспільства.
21. Базові засади теорії політичних систем.
22. Політичний режим: варіації визначення.
23. Типологія політичних систем.
24. Типологія політичних режимів.
25. Демократія як тип політичної системи та режиму. Світовий досвід.
26. Авторитарно-диктаторські політичні системи і політичні режими світу.
27. Політична система і політичний режим України.
28. Політична свідомість: зміст, структура, типологія.
29. Політична ідеологія: поняття та різновиди.
30. Політична культура як соціальний феномен.
31. Політична поведінка та політична діяльність.
32. Політична соціалізація як політико-культурний процес.
33. Специфіка міжнародних відносин.
34. Міжнародні суб'єкти світової політики.
35. Місце України на світовій міжнародній арені.
36. Глобалізація: головні характеристики та напрямки.
37. Глобальні проблеми людства.

7.Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентами програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

студенту виставляється відмінно

студенту виставляється дуже добре,

студенту виставляється добре,

студенту у виставляється достатньо,

студенту виставляється задовільно,

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 5 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота										КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6,T7	T7,T8	T9	T10	T11, T12	100	500/100
30	30	30	30	30	30	20	20	10	10		
					30	20			10		

*Примітка. Коефіцієнт для заліку–0,7. Залік оцінюється в 30 б.

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема науково-дослідне дослідження), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, підготовка доповідей та виспутів з доповідями на семінарах, участь у ділових іграх, тренінгах, дискусіях; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

11. Список рекомендованої літератури

- Бєбик В. М. Інформаційно-комунікативний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публік-релейшнз. К.: МАУП, 2005. – 440 с
- Колодій Антоніна. Предметне поле політичної науки в сучасний період/ В кн.: ПОЛІТИЧНА НАУКА В УКРАЇНІ. 1991-2016 : у 2 т. ; т.1. ПОЛІТИЧНА НАУКА : ЗАХІДНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ Й УКРАЇНСЬКА СПЕЦИФІКА / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса ; редкол. : чл.-кор. НАН України О. Рафальський (голова), д-р політ. наук М.Кармазіна, д-р іст. наук О. Майборода ; автор предм. О. Рафальський; відп. ред. і упоряд. М.Кармазіна. – К. : Парлам. вид-во, 2016. – С. 44-91.

2. Колодій Антоніна. Концепція публічного (нового) врядування в її застосуванні до демократичних і перехідних систем // Демократичне врядування : науковий вісник ЛРІДУ НАДУ при Президентіві України. – 2012. – № 10. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.lvivacademy.com/vidavniststvo_1/visnik10/zmist.html; <http://political-studies.com/?p=862>.
3. Фисун О. Будуще української неопатримониальної демократії [Електронний ресурс] / Олександр Фисун // ПОНАРС Евразія : Аналітична записка № 394. – Октябрь 2015. – Режим доступу: http://www.ponarseurasia.org/ru/memo/201510_Fisun.
4. Крисенко О. В. Політична антропологія: концептуальне поле та інституціоналізація досліджень / О.В.Крисенко [Текст] // Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Питання політології. – 2009. – № 839. [241 с.] – С. 6-12.
5. Колодій А. Особливості мультикультуралізму та двомовності у США / Антоніна Колодій [Текст] // Сполучені Штати Америки у сучасному світі: політика, економіка, право і суспільство : Збірник матеріалів II міжнародної науково-практичної конференції. – Львів, 15 травня 2015 р. – Ч. I . – Львів: ПАІС, 2015. – С.285-301.
6. Ланге Н. У пошуку “базового електорату”: Як партіям реагувати на індивідуалізацію суспільства? [Текст] / Ніко Ланге // Національна безпека і оборона. – 2015. – №7. – С.164-167.
7. Буник М. Публічна політика [Текст] / Микола Буник // Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) : навч. енциклопедичний словник-довідник / за наук. ред. Хоми Н. М. – Львів : «Новий світ – 2000», 2015. – С.323-324.
8. Лебедюк В. Типологія партійних систем: минуле та сьогодні [Електронний ресурс] Лебедюк Віталій Миколайович. – Режим доступу:http://eprints.oa.edu.ua/2625/1/article_Lebediuk_10022014.pdf.
9. Оскар Нідермайер. Партійні системи країн-членів ЄС // Національна безпека і оборона : Центр Разумкова. – 2015. – № 6-7 – С. 166-180 (перекл. з нім.; оригінал: Handbuch Partienforschung. – Springer VS, 2013).
10. Колодій А. Про феномен революції в контексті сучасності / Антоніна Колодій [Електронний ресурс] // Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. – 2014. – № 5. – С. 133-143. – Режим доступу:http://filos.lnu.edu.ua/bulletin_philosophy/ua/docs/visnyk05/visnyk05.pdf.
11. Мацієвський Ю. // Між функціоналізмом та нормативізмом: академічна політологія в Україні на початку XXI ст. (доповн. та уточ. електор. варіант) [Електронний ресурс] / Юрій Мацієвський // Людина і політика. – 2004. – № 5 – Режим доступу:<http://www.oa.edu.ua/doc/polit/matsievsky/normatism.doc>.
12. Карякин Ю. В. Объект и предмет науки / Карякин Юрий Васильевич. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://econf.rae.ru/pdf/2007/11/Karyakin_2.pdf
13. Ярошенко В.М. Символічна політика та символи в інформаційно-комунікативному просторі: аспекти впливу(у співавторстві) Вип.236, тТом248.Політологія.- Миколаїв :Вид-во ЧДУ ім.. Петра Могили, 2014. С.28-33.
14. Yaroshenko V. The Role of Moral Default in Political Nation Forming Process in Ukraine (end of 2013 – beginning of 2014 years) «Ukraine 2014 – a test of national spirit». / EUROPEAN JOURNAL OF TRANSFORMATION STUDIES. / by Europe Our House – Tbilisi. - Vol. 2, No. 1 - 2014. 88 p. P. 47- 52.
15. Ярошенко В.М. Становлення інституту демократичної громадянськості в Україні з врахуванням символічної складової. “Studia Politologica Ucraino-Polona”: Studia

- Politologica Ucraino-Polona. Випуск 5. – Житомир-Київ –Краків: ФОП Євенок О.О.,2015. -312 с. С.122-133.
16. Ярошенко В.М. Європейські стандарти паритетної демократії: завдання для української євроінтеграції/ Наукові праці: науково-методичний журнал. –Вип. 272. Т.284 .Політологія. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. -92с. С76-80.
  17. Ярошенко В.М. Інститут демократичної громадянськості в Україні – ініціатор державної політики національної єдності – Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Чорноморське регіональне співробітництво в контексті процесів європейської інтеграції»(22 квітня 2016). Збірник праць - Херсон: Грінь Д.С., 2016. – 180 с. С.153-157.
  18. Ярошенко В.М. Гендерні дослідження політичного лідерства/ Наукові праці: науково-методичний журнал. –Вип. 261. Т.273.Політологія. – Миколаїв:Вид-во ЧДУ ім Петра Могили, 2016. -124с. С23-28.
  19. Yaroshenko V. Civil competence as a condition of formation of ukrainian political nation/ EUROPEAN POLITICAL AND LAW DISCOURSE. Vol. 3, No. 3 - 2016.192 p. P. 78-83.
  20. Ярошенко В.М. Взаємообумовленість підвищення політичної і громадянської відповідальності та становлення інституту демократичної громадянськості в Україні |EUROPEAN POLITICAL AND LAW DISCOURSE. Vol. 4 No.3. 2017. 274 p. P. 143-152.
  21. Ярошенко В.М. Громадянська політична культура : функціональна роль в Україні./Наукові праці: наук. журн. / Чорном нац. ун-т ім. Петра Могили; ред. кол.: Іванов М.С.(голова) [та ін.] - Миколаїв, 2017.- Т. 297. Вип.285. – 120 с. – (Політологія)
  22. Ярошенко В.М. Громадянськість як персоналізація інституту демократичної громадянськості в Україні та умови зміни вектора політичного розвитку/ Наукові праці:наук.журн./Чорном.нац.унт-т ім.. Петра Могили, 2018-100 с, С.64-69!
  23. Ярошенко В.М. Вплив соціальних Інтернет-мереж на процес становлення інституту демократичної громадськості в Україні/ Матеріали XXI Всеукраїнська науково-методична конференція «Могилянські читання – 2018:Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти». Збірник праць - Херсон: Грінь Д.С., 2018. – 180 с. С.153-157.
  24. Ярошенко В.М. Вплив мережевої комунікації на динаміку становлення інституту демократичної громадянськості в Україні/ Наукові праці: наук. журн. / Чорном нац. ун-т ім. Петра Могили; ред. кол.: Іванов М.С.(голова) [та ін.] - Миколаїв, 2019.- Т. 297. Вип.285. – 120 с. – (Політологія). С.58-64.
  25. Yaroshenko V. Preservation of public health in the experience of the educational center “University of the third age” / EUROPEAN POLITICAL AND LAW DISCOURSE. Vol. 6, No. 1 – 2019. 279 p. . P. 95-99.
  26. Ярошенко В.М. Партнерська співпраця інститутів влади та інституту освіти у покращенні якості життя літніх громадян/ Наукові праці: наук. журн. / Чорном нац. ун-т ім. Петра Могили; ред. кол.: Іванов М.С.(голова) [та ін.] - Миколаїв, 2019.- Т. 297. Вип.285. – 120 с. – (Політологія). С 78-84.
  27. Ярошенко В.М. Інноваційні технології з підвищення зацікавленості громади співпрацею з владою/ Матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Теоретико-методологічні основи роботи з людьми поважного віку»/ – Миколаїв:Вид-во ЧДУ ім Петра Могили, 2019. -124с. С58-63.

28. Ярошенко В.М. Сприяння реалізації соціальної політики забезпечення якості життя літніх громадян/Матеріали XXI Всеукраїнська науково-методична конференція «Могилянські читання – 2019: Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти». Збірник праць - Херсон: Грінь Д.С., 2019. – 180 с.
29. Ярошенко В.М. Роль територіальної громади у становленні інституту демократичної громадянськості в Україні» - Наукові праці Донецького національного університету ім Василя Стуса (м.Вінниця) – №4, 2019 р . Р. 69-74(Б)
30. Ярошенко В.М. Роль студентського самоврядування у становленні інституту демократичної громадянськості/Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Залучення патріотично активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України» 8 червня 2019 року.. Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили , 2019. с.45.С.32-36.
31. Ярошенко В.М. Особливості студентського самоврядування в Україні і в Польщі: перспектива співпраці/ EUROPEAN JOURNAL OF TRANSFORMATION STUDIES. / by Europe Our House – Tbilisi. – Vol. 7 No. 2 – 2020. 382 p. P. 241-248.
32. Yaroshenko V. Instruments of foreign policy in the post-bipolar system of international relations/Наукове видання Політикус, Наукові праці, випуск 3./Південноукраїнський національний педагогічний університет. Видавничий дім «Гельветика». 2020. С147-152.
33. Yaroshenko V. Youth involvement in civil society development: current state and prospective trends. – Monograph 31/ Publishing House of Katowice School of Technology, – Katowice, Poland, 2020. P.150-156.
34. Putnam R. D. Bowling Alone: America's Declining Social Capital [Text] / Robert D. Putnam // Journal of Democracy. – Vol. 6. – No. 1, January 1995. – P. 65-78 ((укр. перекл: Патнем Р. Гра в кеглі наодинці: занепад соціального капіталу Америки // І. Незалежний культурологічний часопис. – 2001. – Число 21. – С.30-46).
35. Putnam R.D. Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community [Text] / Robert D. Putnam. – New York: Simon & Schuster, 2000. – 384 p.
36. Putnam R.D. Better Together: Restoring the American Community [Text] / Robert D. Putnam. – New York: Simon & Schuster, 2003. – 336 p.
37. Fukuyama, F. The End of History and the Last Man [Electronic resource] / Francis Fukuyama. – New York: Macmillan, 1992. – 418 p. – Access mode: <http://www.social-sciences-and-humanities.com/PDF/The-End-of-History-and-the-Last-Man-.pdf>.
38. Fukuyama, F. The Primacy of Culture / In.: The Global Resurgence of Democracy. Ed. by Larry Dimond L. and Mark F. Plattner, 2nd edition. – Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1996. – P. 320–327 (Укр. переклад: Фукуяма Ф. Примат культури //І. – 2001. – Ч. 21 /www.ji-magazine.lviv.ua).
40. Децентралізація в Україні: досягнення, надії та побоювання URL:http://www.international-alert.org/sites/default/files/Ukraine_Decentralisation_UK_2017
41. Закони України "Про місцеве самоврядування в Україні"1997, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>,
42. Конституція України, 1996, URL: 2002. 196с. <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>,

43.Методики формування спроможних територіальних громад, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 року № 214, URL: <https://novodrayrada.mk.ua/detsentralizatsiya/654-metodika-formuvannya-spromozhnikh-teritorialnikh-gromad>,

44.Моніторинг процесу децентралізації та реформування місцевого самоврядування станом на 10 липня 2019 року, <https://decentralization.gov.ua/mainmonitoring>

Інформаційні ресурси:

Офіційні сайти органів державної влади в Україні www.president.gov.ua www.rada.gov.ua www.kmu.gov.ua <http://civic.kmu.gov.ua/> <http://nc.gov.ua/> www.niss.gov.ua Офіційні сайти ЗМІ / Інтернет-ЗМІ www.inter.ua – Офіційний сайт телеканалу “Інтер” www.1plus1.tv – Офіційний сайт телеканалу “1+1” www.1tv.com.ua – Офіційний сайт Першого національного каналу (УТ-1) www.ictv.ua – Офіційний сайт телеканалу ICTV www.stb.ua – Офіційний сайт телеканалу СТБ www.vechniy.kharkov.ua – Офіційний сайт газети “Вечірній Харків” www.podrobnosti.ua – Офіційний сайт інтернет-видання “Подробности” www.korrespondent.net – Офіційний сайт української мережі новин “Кореспондент” www.for-ua.com – Офіційний сайт інтернет-газети “ForUm” www.tribuna.com.ua – Офіційний сайт інтернет-газети “Трибуна” www.context-ua.com – Агентство ділової інформації “Контекст” www.glavred.info – Незалежне аналітичне агентство “Главред” www.pravda.com.ua – сайт “Української правди” Інформаційні агентства www.unian.net – Офіційний сайт УНІАН www.interfax.com.ua – Офіційний сайт “Інтерфакс-Україна” www.ukranews.com – Офіційний сайт Українських новин www.news.ukrinform.com.ua – Офіційний сайт “Укрінформ” www.rian.ru // Офіційний сайт РІА “Новини” www.reuters.com // Офіційний сайт “Рейтерс” Освітні ресурси неурядових організацій з питань медіаправа та громадської думки <http://medialaw.kiev.ua/> <http://osvita.mediasapiens.ua/> <http://pravo-media.at.ua> <http://imi.org.ua/law> www.journ.univ.kiev.ua <http://www.coe.kiev.ua/> www.globalpr.org www.online-pr.com www.pr-dialog.com www.pronline.ru www.propr.com.ua www.reklamaster.kiev.ua <http://ehronika.com/> <http://www.khpg.org/> Примітка. Перелік інформаційних ресурсів не є вичерпним – він містить як посилання на офіційні сайти органів влади в Україні, так і сайти міжнародних інституцій (Рада Європи, ОБСЄ), вітчизняних та зарубіжних аналітичних центрів, фондів, НДО, які займаються проблематикою політичної, масової комунікації, публік рілейшнз та політичної реклами, медіаправа та ЗМІ в Україні та за кордоном. При використанні матеріалів з цих джерел або інших джерел посилання на них є для аспірантів обов'язковим.

11. Словник дисципліни

Українська	Англійська
Бюрократія	Bureaucracy
Виборча система	Electoral system
Виконавча влада	Executive power
Виховання політичне	Political education
Влада	Authority
Волонтаризм	Voluntarism
Геополітика	Geopolitics
Глобальна політика	Global politics
Громадянство	Citizenship
Громадянське суспільство	Civil society
Декларація	Declaration
Демократія	Democracy
Держава	State
Діяльність політична	Political activity
Доктрина	Doctrine
Еліта	Elite
Законодавча влада	Legislative power
Ідеологія	Ideology
Консенсус	Consensus
Консолідація	Consolidation
Конституція	Constitution
Конформізм	Conformism
Конфронтація	Confrontation
Кооптація	Cooptation
Корупція	Corruption
Космополітизм	Cosmopolitanism
Лібералізм	Liberalism
Лідер політичний	Political leader
Мажоритарна система	Majority system
Мандат	Mandate
Меморандум	Memorandum
Міграція	Migration
Мілітаризація	Militarisation
Монополізм	Monopolism
Націоналізм	Nationalism
Незалежність	Independence
Нейтралітет	Neutrality
Опозиція	Opposition
Паритет	Parity
Партія	Party
Парламент	Parliament
Партократія	Partocracy
Патріотизм	Patriotism
Плюралізм	Pluralism
Плебісцит	Plebiscite
Політика	Politics
Політологія	Politology
Право	Right
Процес політичний	Political process
Рада	Council
Республіка	Republic
Реформа	Reform
Самоврядування	Self-government

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.

ПРН-2. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категоріально-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ПРН-3. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ

Рівень вищої освіти:	магістр
Спеціальність :	для всіх спеціальностей
Назва дисципліни:	Політоогія
Мова навчання:	українська
Викладач:	Ярошенко Віра Миколаївна, кандидат політичних наук, доцент
Кафедра, яка забезпечує викладання:	Психології та соціальних наук
Контактна інформація:	+380678385158
Рік і семестр вивчення курсу:	1 рік, 1 семестр
Кількість кредитів ЕКТС:	5 кредитів
Загальна кількість годин :	150
Лекцій:	10
Практичних занять:	16
Самостійної роботи:	124
Форма підсумкового контролю:	залік
Опис навчальної дисципліни:	<p>Мета дисципліни: надання студентам знань і умінь моделювати, прогнозувати і організовувати політичне життя держави і суспільства</p> <p>Завдання полягають у вмінні студентів визначати теоретичні, духовні, прикладні та інструментальні компоненти політичного знання, усвідомлювати їхню роль і функції у підготовці політичних рішень, забезпеченні особистого внеску до суспільно-політичного життя</p>